

НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ "АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ СУЧАСНОЇ МОРФОЛОГІЇ"

**ПРИСВЯЧЕНА
100-РІЧЧЮ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ ПРОФЕСОРА
ОЛЕКСАНДРА ГАВРИЛОВИЧА ЯХНИЦІ
ТА 65-РІЧЧЮ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ ПРОФЕСОРА
МИКОЛИ АНАТОЛІЙОВИЧА ВОЛОШИНА**

**3-4 ЖОВТНЯ
2020 РОКУ**

**ЗАПОРІЗЬКИЙ
ДЕРЖАВНИЙ
МЕДИЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАПОРІЖЖЯ

УДК 61(063)

А 43

**Матеріали науково-практичної конференції «АКТУАЛЬНІ
ПИТАННЯ СУЧАСНОЇ МОРФОЛОГІЇ»**

Запоріжжя, 3 - 4 жовтня 2020 року

Запоріжжя, ЗДМУ

**Відповідальний за випуск: завідувач кафедри анатомії людини,
оперативної хірургії та топографічної анатомії ЗДМУ Міністерства
охорони здоров'я України, проф. Григор'єва О.А.**

**А 43 Актуальні питання сучасної морфології : матеріали Всеукр.
науково- практ. конф. (Запоріжжя, 3-4 жовтня 2020 р.) : ЗДМУ МОЗ
України. – Запоріжжя : ЗДМУ, 2020. – 132 с.**

УДК 61(063)

© Видавництво ЗДМУ, 2020

ЗМІСТ

НАУКОВИЙ ШЛЯХ ПРОФЕСОРА ВОЛОШИНА МИКОЛИ АНАТОЛІЙОВИЧА <i>Ю.М. Колесник, В.О. Туманський, О.А. Григор'єва</i>	8
МОДЕЛЮВАННЯ ПЕРЕЛОМІВ ВЕЛИКОГОМІЛКОВОЇ КІСТКИ ПРИ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОМУ ОСТЕОПОРОЗІ У ЛАБОРАТОРНИХ ЩУРІВ <i>Ю.Ю. Абросімов</i>	10
ВАРІАНТИ ФОРМИ ТІЛ ХРЕБЦІВ ТА МІЖХРЕБЦЕВИХ ДИСКІВ У ОСІБ ЮНАЦЬКОГО ВІКУ В НОРМІ ЗА ДАНИМИ КОМП'ЮТЕРНОЇ ТОМОГРАФІЇ. <i>О.О. Адамович</i>	11
ЕМБРІОГЕНЕЗ ВЕНОЗНОГО РУСЛА ПОЗАПЕЧІНКОВИХ ЖОВЧНИХ ПРОТОК <i>О.П. Антонюк¹, Ю.М. Вовк²</i>	13
ДО ПИТАННЯ ОПТИМІЗАЦІЇ ОРГАНІЗАЦІЙНИХ ПІДХОДІВ НА КАФЕДРАХ МОРФОЛОГІЧНОГО ПРОФІЛЮ В МЕДИЧНОМУ ВНЗ <i>О.Л. Апфельханс</i>	16
ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ НА КАФЕДРІ АНАТОМІЇ ЛЮДИНИ, ОПЕРАТИВНОЇ ХІРУРГІЇ ТА ТОПОГРАФІЧНОЇ АНАТОМІЇ ЗДМУ ПІД ЧАС КАРАНТИНУ <i>О.В. Артюх, Т.М. Матвєйшина, О.А. Апт, О.М. Міщенко</i>	17
СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ВИКЛАДАННЯ КЛІНІЧНОЇ АНАТОМІЇ І ОПЕРАТИВНОЇ ХІРУРГІЇ СТУДЕНТАМ МЕДИЧНИХ ФАКУЛЬТЕТІВ <i>С.М. Білаш, М.М. Коптев, О.М. Проніна, А.В. Пирог-Заказникова, Я.О. Олійніченко</i>	19
МОРФОЛОГІЧНІ ЗМІНИ СТІНКИ ДВНАДЦЯТИПАЛОЇ КИШКИ У ПІЗНІ ТЕРМІНИ РОЗВИТКУ ЦУКРОВОГО ДІАБЕТУ <i>І. І. Білінський, Л. В. Федорак, В. В. Білінська, Ю.І. Попович</i>	21
ДИНАМІКА ОТНОСИТЕЛЬНОЙ ПЛОЩАДИ СОЕДИНИТЕЛЬНОЇ ТКАНИ И КОЛЛАГЕНОВЫХ ВОЛОКОН III ТИПА В ПЕЧЕНИ КРЫС ПОСЛЕ ВНУТРИУТРОБНОГО ВВЕДЕНИЯ ДЕКСАМЕТАЗОНА <i>П.В. Богданов</i>	22
ІНДИВІДУАЛЬНА АНАТОМІЧНА МІНЛИВІСТЬ МІЖ РОЗМІРАМИ ГОЛОВИ, ПОРОЖНИНИ ЧЕРЕПА ТА БІЧНИМИ ШЛУНОЧКАМИ ГОЛОВНОГО МОЗКУ У ЛЮДЕЙ ЗРІЛОГО ВІКУ <i>С.В. Бондаренко</i>	24
МОРФОЛОГІЧНІ МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ПЕРЕДМІХУРОВОЇ ЗАЛОЗИ ЩУРІВ В НОРМІ ТА ПРИ ОЖИРІННІ <i>В.С. Бушман, А.Г. Нечепоренко, М.В. Аксамитьєва</i>	25
МОРФОГЕНЕЗ СЕРЕДОСТІННОГО ЛІМФАТИЧНОГО ВУЗЛА БЛИХ ЩУРІВ ЗА УМОВ АНТИГЕННОГО НАВАНТАЖЕННЯ <i>Н.Г. Васильчук, О.Г. Куц</i>	27
ІНДИВІДУАЛЬНА АНАТОМІЧНА МІНЛИВІСТЬ ОСНОВНИХ ЛІНІЙНИХ ПАРАМЕТРІВ СЕРЕДНЬОЇ ЧЕРЕПНОЇ ЯМКИ ЛЮДЕЙ ЗРІЛОГО ВІКУ <i>О. Ю. Вовк, І. В. Чеканова</i>	28

2. Уэндел-Смит К.П. Терминология предстательной железы и связанных с ней структур / К.П. Уэндел-Смит // Морфология. – 1997. – Т. 112, № 5. – С. 89-94.

3. Хмара Т.В. Мікроскопічна анатомія передміхурової залози та сечівника / Т.В. Хмара, Т.В. Борисюк // Матер. симпозиуму «Морфогенез органів і тканин під впливом екзогенних факторів» (07-09.10.2010 р., м. Алушта). – С. 95.

УДК: 611.428.018.1 – 053.31+[618.29+618.33]-097.1

МОРФОГЕНЕЗ СЕРЕДОСТІННОГО ЛІМФАТИЧНОГО ВУЗЛА БІЛИХ ЩУРІВ ЗА УМОВ АНТИГЕННОГО НАВАНТАЖЕННЯ

Н.Г. Васильчук, О.Г. Куш

Запорізький державний медичний університет, м.Запоріжжя

vasilchuk7713@gmail.com

В разі того, що останнім часом зростають випадки, первинних імунодефіцитів серед дитячого населення у світі, і в тому числі в Україні, виникла необхідність більш поглибленого вивчення ролі імунної системи в процесі розвитку організму в пренатальному та постнатальному онтогенезі.

Для дітей з первинними імунодефіцитами характерні рецидивуючі інфекції в різних органах, особливо в респіраторній системі. Найбільш поширеними є інфекції верхніх та нижніх дихальних шляхів.

У розвитку імуноморфології, великого значення набувають експериментальні дані, що характеризують особливості будови ділянкових лімфатичних вузлів грудної клітки після внутрішньоплідного введення антигенів чи дії фізичних факторів. Від правильного розвитку і формування структурних компонентів лімфатичного вузла залежить становлення імунної системи та активація різних ланок імунної системи.

Мета: встановити реактивні зміни медіастинального лімфатичного вузла білих щурів після антигенного навантаження.

Матеріали та методи дослідження. Матеріалом для дослідження особливостей морфогенезу відбиралися краніальні середостінні вузли (lymphnodii mediastinales craniales) білих щурів з 1-ї по 60-у добу після народження. В експерименті була використана модель внутрішньоплідної дії антигенів у вигляді протигрипозної вакцини і гамма-глобуліну.

Встановлено, що у тварин після внутрішньоплідного введення антигенів достовірно зростали розміри вузла протягом всіх термінів спостереження. Спостерігалось більш прискорене потовщення капсули, товщини кіркової речовини, прискореною закладкою лімфоїдних вузликів на 7 днів раніше норми. Відмічалось більш раннє оформлення прикіркової ділянки. Внутрішньоплідне введення спліт-вакцини «Ваксігрип» найвиразніше вплинуло на прискорене формування кіркової речовини лімфатичного вузла, що імовірно, пов'язано з більш ранньою закладкою лімфоїдних вузликів – на

14 добу спостереження, тоді, як у тварин інтактної групи вони формувались на 21 добу після народження. Введення гама-глобуліну сприяло більш прискореному збільшенню товщини саме мозкової речовини лімфовузла, у порівнянні з тваринами інтактної групи. Кількість малих, середніх і великих лімфоцитів в усіх групах спостереження у міжфолікулярній частині кіркової речовини прогресивно зростало з 1 до 60 доби після народження Незалежно від природи антигену, у новонароджених білих щурів спостерігалось достовірне збільшення вдвічі кількості малих лімфоцитів, в 4-5 разів середніх лімфоцитів у міжфолікулярній частині кіркової речовини, ніж в нормі.

Одержані результати підтверджують, що процесу імуностимуляції, шляхом введення антигенів, відповідає певний морфологічний і гістологічний еквівалент, який полягає в реактивних і клітинних змінах лімфоїдної тканини первинних і вторинних лімфоїдних органів.

Перелік літератури

1. Волошин М. А. Розвиток концепції «Лімфоцит – фактор морфогенезу органів». *Актуальні питання анатомії, гістології, ембріології та топографічної анатомії*. 2015. С. 21-23.

2. Головацький А. С., Валько О. О. Морфофункціональні зміни в лімфатичних вузлах при дії на організм хімічних і фізичних чинників. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія : Медицина. 2016. Вип. 1. С. 131-136.

УДК: 611.91:572.73-053.85

ІНДИВІДУАЛЬНА АНАТОМІЧНА МІНЛИВІСТЬ ОСНОВНИХ ЛІНІЙНИХ ПАРАМЕТРІВ СЕРЕДНЬОЇ ЧЕРЕПНОЇ ЯМКИ ЛЮДЕЙ ЗРІЛОГО ВІКУ

О. Ю. Вовк, І. В. Чеканова

Харківський національний медичний університет, м. Харків

irynachekanova@ukr.net

Вивчення індивідуальної анатомічної мінливості черепа та окремих її ділянок завжди залишається актуальним питанням, особливо у сучасній медицині [1, 2]. Аналіз середньої черепної ямки (СЧЯ) в залежності від статі, віку та крайніх типів будови черепа є складною та важливою галуззю для досліджень вченими-анатомами у краніології [3, 4, 5, 6]. З огляду на щоденний стрімкий розвиток медицини, сучасна краніологія також потребує оновлення та осучаснення існуючих даних, зокрема дослідження середньої черепної ямки [7, 8].

Дослідження було проведено на 50 кісткових препаратах та 50 КТ знімках черепа чоловіків та жінок зрілого віку. Вимірювання лінійних параметрів СЧЯ на кісткових препаратах черепа людини було проведено за стандартною краніологічною методикою. Краніометричне дослідження зазначеної ділянки на 50-ти КТ-знімках голови людей зрілого віку